

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Eva Åkesson Enelo

Sammanträdesdatum
2025-05-21

Beteckning
Dnr: 25RS2394

Er beteckning:
S2025/00219

Regeringskansliet, Socialdepartementet
Fredsgatan 8
103 33 Stockholm
s.remissvar@regeringskansliet.se med
kopia till s.sl@regeringskansliet.se.

Svar på remiss – Betänkande En förändrad abortlag (SOU 2025:10)

Region Örebro län (Regionen) har fått möjlighet svara på betänkandet En förändrad abortlag (SOU 2025:10). Med anledning av slutbetänkandet vill Regionen lämna följande synpunkter.

Regionen välkomnar betänkandets förslag om att stärka abortlagstiftningen genom att rätten till abort tydliggörs, att fri abort ska gälla till och med graviditetsvecka 18 och att sjukvården skyndsamt skall tillhandahålla möjligheten till abort. Regionen vill dock understryka att dessa förändringar inte får gå ut över säkerheten. Tillgången till abort får inte äventyra säkerheten eller rätten till en nyanserad och kompetent abortvård. Regionen ser ett behov att värna både detta och kompetensen hos de som ska arbeta med abortvård.

Regionen ställer sig positiv till förslagen om att förstärka barnmorskans roll i abortvården. I betänkandet föreslås dock att lagen ska ändras så att inte bara läkare ska vara behöriga att utföra aborter, utan att kunskap och kompetens ska avgöra vem som får göra vilka insatser, som inom övrig hälso- och sjukvård.

Lagförslaget innebär dock att det är oklart vilken kompetens som ska ha rätt att utföra abortvård, något som ger möjlighet till tolkningar. Regionen instämmer dock i förslaget att abort ska tillhandahållas av verksamheter som är särskilt anpassade för ändamålet och att verksamheter som tillhandahåller aborter ska ha tillgång till läkare i den utsträckning som behövs för ändamålet.

Regionen vill dock understryka vikten av att värna om säkra aborter så att inte kompetens kring abortvård och kvinnosjukvård utarmas.

Idag sköter barnmorskor den absoluta majoriteten av aborter. Det finns heller inte någon fara i att utföra en medicinsk abort i hemmet. De föreslagna lagtexterna är således en anpassning till en medicinsk verklighet. Däremot måste läkemedelsförskrivningen även fortsatt utföras av läkare då den delen inte går att lösa regulatoriskt.

Betänkandets förslag gällande telemedicin och digital vård öppnar upp för att aborter ska kunna ske utan fysiskt besök, något som är positivt för tillgängligheten, men som också kan äventyra säkerheten. Ultraljud är en metod som används för att säkerställa graviditetslängd. Det är viktigt att veta hur långt gången en graviditet är och att minimera risker för missbedömning innan en abort genomförs. I flertalet fall kan man dock med god säkerhet fastställa graviditetslängd utan ultraljudsundersökning, men det är av största vikt att vårdgivarna fastställer rutiner och riktlinjer för när en kvinna ska hänvisas vidare för ultraljudsundersökning för fastställande av graviditetslängd. Här skulle ett stort ansvar läggas på den enskilde individen, avseende kännedom om sista menstruation och graviditetslängd, något som vid en eventuell felberäkning skulle kunna ge skuldkänslor. Det är viktigt att de vård sökande i möjligaste mån har rätt till en säker och kompetent abortvård som inte skapar skuldkänslor.

Regionen vill lyfta fram att det inte finns risker med telemedicin i sig, utan att riskerna handlar om ifall verksamheten inte anpassar sig till telemedicin. Det måste finnas tydliga kriterier gällande vilka som ska hänvisas vidare till undersökning. Regionen vill poängtera vikten i att verksamheterna måste ha styrdokument som är anpassade till telemedicin.

Regionen välkomnar även att möjligheten till abort i hemmet förstärks – efter fastställd graviditetslängd och genomförd bedömning avseende säkerhet. Regionen vill dock lyfta att risken för komplikationer i samband med hemaborter måste minimeras, så att det inte leder till att aborträtten kan komma att ifrågasättas eller inskränkas. Abortvården måste fortsatt ha en god kvalitet och var säker för patienter, oavsett ålder och hälsotillstånd.

Lagförslagen kan innebära att färre söker sig till vårdinrättning för abortvård. Med anledning av det vill Regionen lyfta vikten av att vara lyhörd för de som vill besöka vårdinrättning för abortvård och att utrymme på kvinnoklinik inte minimeras för abortsökande.

Utredningen bedömer även att en översyn bör göras avseende Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor (Rättsliga rådet). Rättsliga rådet hanterar och fattar beslut om ansökningar gällande abort efter utgången av 18:e graviditetsveckan. Rättsliga rådets beslut är inte möjliga att överklaga och avslagsbesluten motiveras heller inte. Utredningen anser att en översyn bör ha fokus på rättssäkerhet för den abortsökande, rådets sammansättning och förbättrad insyn i rådets ärenden. Region Örebro län välkomnar en sådan översyn.

För Region Örebro län